

nr. 1181/1989 om en lov om fuldbyrdelse af straf mv., der er afgivet af arbejdsgruppen under Straffelovrådet med henblik på forberedelse af straffuldbyrdelsesloven. I arbejdsgruppens lovudkast er det i overensstemmelse med kommissoriet for arbejdsgruppen forudsat, at hæftestrafen afskaffes. Arbejdsgruppen har i øvrigt tilsluttet sig Straffelovrådets anbefaling om at afskaffe hæftestrafen, jf. betænkningen s. 47-48.

Straffelovrådet har på den baggrund i *betænkning nr. 1355/1998 om en lov om fuldbyrdelse af straf mv.* på ny overvejet spørgsmålet om hæftestrafens opretholdelse, men har ikke fundet anledning til at ændre sin opfattelse, således som den er kommet til udtryk i betænkning nr. 1099/1987, hvor hæftestrafen foreslås afskaffet og erstattet af fængselsstraf.

Som det fremgår ovenfor, var et af formålene med indførelsen af hæftestrafen, at man via to forskellige betegnelser for straf ønskede at udtrykke en forskel med hensyn til strafskylden. Det er efter rådets opfattelse lykkedes at opfylde dette formål, idet hæftestrafen generelt opfattes som en mildere strafform, der ikke stigmatiserer den dømte i samme grad som fængselsstraffen.

Derimod har udviklingen medført, at det andet hovedformål med hæftestrafen, som var at indføre en straf med et mildere indhold, ikke længere er til stede. Hvor hæftestrafen ved sin indførelse hovedsageligt skulle »virke som frihedsberøvelse, medens der i øvrigt skal forbeholdes fangen bevægelsesfrihed inden for de grænser, hensynet til fængselsordenen kræver«, gælder dette princip i dag også for fængselsstraffen. Dette betyder, at indholdet i en frihedsstraf i dag i alt væsentligt er det samme, uanset om den er udmålt som hæfte eller som fængsel.

Selv om man ikke skal underkende den psykologiske betydning, som det, i hvert fald så længe sondringen mellem fængsel og hæfte opretholdes og måske i en vis overgangstid herefter, for nogle kan have, at en idømt frihedsstraf betegnes som hæfte og ikke fængsel, finder Straffelovrådet dog ikke, at der er tilstrækkeligt grundlag for at opretholde den gældende - reelt rent terminologiske - sondring mellem de to strafarter. Rådet foreslår derfor betegnelsen »hæfte« afskaffet og erstattet af »fængsel«.

2.2.5. Om den praktiske gennemførelse af forslaget, herunder overgangsbestemmelser og omsætningsregler, kan Straffelovrådet i det hele henholde sig til betænkning nr. 1099/1987, s. 49-62, 69-71, 103-104 og 282-306. Der henvises herom til pkt. 2.2.5.1.-2.2.5.7. nedenfor. Endvidere henvises til betænkning nr. 1355/1998, s. 17-25.

2.2.5.1. Med henblik på afskaffelse af hæftestrafen skal der ske en række ændringer i straffeloven. De fleste af disse ændringer er rent redaktionelle og rejser ingen problemer. Det gælder navnlig alle de bestemmelser i straffelovens specielle del, hvor strafferammen nu er »bøde, hæfte eller fængsel indtil (f.eks.) 2 år«. Her skal ordet »hæfte« udgå. Tilsvarende udgår ordene »hæfte eller« i bestemmelser, hvis strafferamme nu er »hæfte eller fængsel indtil (f.eks.) 2 år«. Det forudsættes herved, at fængselsstraffens faste minimum på 30 dage nedsættes til et niveau svarende til minimum for hæfte, jf. pkt. 2.2.5.6. nedenfor.

I andre tilfælde skal der træffes et valg af ny strafferamme, når hæfte udgår. Det er bl.a. tilfældet med bestemmelser, hvis nuværende ramme er »hæfte« eller »bøde eller hæfte«. I sådanne bestemmelser betyder »hæfte« i dag en frihedsstraf på højst 6 måneder, jf. straffelovens § 44, stk. 1, 1. pkt. Nedenfor under pkt. 2.2.5.2. omtales spørgsmålet om, hvilket maksimum for fængsel der i sådanne bestemmelser bør træde i stedet for de 6 måneders hæftemaksimum. Spørgsmålet opstår, fordi man ikke uden videre kan gå ud fra, at der fremtidig bør gælde samme maksimum for fængsel som i dag for hæfte.

I nogle få bestemmelser er der fastsat et lavere maksimum for hæftestraf end 6 måneder. Også i disse tilfælde skal der sættes et fængselsmaksimum i stedet for hæftemaksimum.

I en række bestemmelser er den ordinære strafamme (hovedrammen) »bøde eller hæfte«, medens fængsel efter en sideramme kan idømmes under skærpene omstændigheder. Spørgsmålet er her, om hæfte skal ændres til fængsel med et lavt maksimum, således at den pågældende straffebestemmelse har to fængselsrammer, den ene beregnet for normalt tilfælde, den anden for tilfælde med skærpene omstændigheder. Andre muligheder er at nøjes med bøde i den ordinære ramme, eller omvendt at lade fængsel indgå i den ordinære ramme med et sådant maksimum, at en tilføjelse om skærpene omstændigheder bliver overflødig. Den løsning, der vælges, kan efter Straffelovrådets opfattelse ikke blive den samme i alle de omhandlede tilfælde. Hvor fængselsmaksimum i siderammen i dag er forholdsvis højt (navnlig 1 år eller mere), er det mest nærliggende at bevare fængsel i hovedrammen med et lavere maksimum. Hvis fængselsmaksimum i siderammen derimod er så lavt som f.eks. 6 måneder, kan det virke kunstigt at sætte et maksimum på 3-4 måneder i hovedrammen, og Straffelovrådet har her foreslået enten at fastsætte en fængselsramme (og stryge siderammen) eller nøjes med bøde i hovedrammen og fastsætte et fængselsmaksimum i siderammen.